

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum sit speciale peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

dum de necessitate absoluta, sed de necessitate conditionali, qua scilicet necesse est precepta, vel prænuntiata a Deo cuenire, si tamen coniunctim accipiatur ut in 1. lib. * dictum est: uel necesse est cuenire scanda la necessitate finis, quia utilia sunt ad hoc, ut qui probati sunt, manifesti fiant: uel necesse est cuenire scanda la secundum conditionem hominum, qui sibi a peccatis non cauent. Sicut si aliquis medicus uidens aliquos in debita dieta utentes, dicat, Necesse est tales infirmari, quod intelligendum est sub hac conditione, si dietam non mutant. Et similiter necesse est cuenire scandala, si homines conuersationem malā non mutant.

AD SECVNDVM Dicendum, quòd scādalum ibi large ponitur pro quolibet impedimento. Volēbat enim Petrus Christi passionem impedire, quodam pietatis affectu motus ad Christum.

AD TERTIVM Dicendum, quòd nullus impingit spiritualiter, nisi retardetur aliquo modo a processu in via Dei, quòd fit saltem per peccatum ueniale.

ARTICVLVS III.

Utrum scandalum sit speciale peccatum.

4. dist. 38. q. 2. art. 2. q. 2. & q. 3. cor.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod scandalum non sit speciale peccatum. Scandalum enim est dictum, uel factum minus rectum: sed omne peccatum est huiusmodi: ergo omne peccatum est scandalum. non ergo scandalum est speciale peccatum.

¶ 2. Præ. Omne speciale peccatum, siue omnis specialis iniustitia inuenitur separatim ab aliis, ut dicitur in 5. Eth. * sed scandalum non inuenitur separatim ab aliis peccatis: ergo scandalum non est speciale peccatum.

Lib. 5. c. 5. to mo 5.

¶ 3. Præ. Omne speciale peccatum constituitur secundum aliquid, quod dat speciem morali actui: sed ratio scandali constituitur per hoc, quod corā aliis peccatur: in manifesto autem peccare, etsi sit circumstantia aggravans, non uidetur constituere peccati speciem: ergo scandalum non est speciale peccatum.

SED CONTRA. Speciali uirtuti speciale peccatum opponitur: sed scandalum opponitur speciali uirtuti sc̄charitati. dicitur enim Rom. 14. Si propter cibum frater tuus contristatur, iam non secundum charitatem ambulas: ergo scandalum est speciale peccatum.

Ar. præced. quest. 11. ius.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, duplex est scandalum, actiuum sc̄ passiuum. Passiuum quidem scandalum non potest esse speciale peccatum, quia ex dicto, uel facto alterius aliquem ruere contingit secundum quodcumque genus peccati: nec hoc ipsum, quod est occasio peccandi sumere ex dicto uel facto alterius, speciale in rationem peccati constituit, quia non importat specialem deformitatem speciali uirtuti oppositam. Scandalum autem actiuum potest accipi dupliciter, per se sc̄ per accidens.

Per accidens quidem, quando est præter intentionem agentis: ut puta, cum aliquis facto suo, uel verbo inordinato non intendit alteri dare occasionem ruine, sed solum sue satisfacere uoluntati. Et sic etiam scandalum actiuum non est speciale peccatum, quia quod est per accidens, non constituit speciem. Per se autem est actiuum scandalum, quando aliquis suo inordinato dicto, uel facto intendit alium trahere ad peccandum, & sic ex intentione specialis finis sortitur rationem specialis peccati. Finis enim dat speciem in moralibus, ut dictum est supra. Vnde sicut furtum est speciale peccatum, aut homicidium, propter speciale nocuum proximi, quod intenditur: ita etiam scandalum est speciale pecca-

1. 2. q. 1. art. 3. & q. 18. art. 4. 6. & 7.

rum propter hoc, quod intendit trahere proximum ad nocuum, & opponitur speciali finis, quia attendit specialis nocuum. AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum potest materialiter sc̄ habere ad actiuum: sed formalem rationem specialis peccati test habere ex intentione finis, ut dictum est.

AD SECVNDVM dicendum, quod actiuum potest inueniri separatim ab aliis peccatis, cum aliquis proximum scandalum de se non est peccatum, sed habet speciem.

AD TERTIVM dicendum, quod actiuum habet rationem specialis peccati ex præstantia, sed ex intentione finis, ut dictum est.

ARTICVLVS IIII.

Utrum scandalum sit peccatum mortale.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod scandalum sit peccatum mortale. Omne quod contrariatur charitati, est peccatum ut supra dictum est: sed scandalum contrariatur, ut dictum est, ergo scandalum est peccatum mortale. Nulli peccato datur pena dimissionis, nisi mortali: sed scandalo datur pena aternæ, sicut in illud Matt. 18. Qui scandalum dedit pupillis istis, qui in me credunt, eripietur a me mola asinaria in collo eius, & cetera.

¶ 2. Præ. Omne peccatum, quod in Deum est pro culpa breuē recipere penam, est peccatum mortale, quia solus mortalis peccati uari cruciatibus, ergo scandalum est peccatum mortale.

¶ 3. Præ. Omne peccatum, quod in Deum est peccatum mortale, quia solus mortalis peccati tale auertit hominem a Deo: sed scandalum in Deum dicitur enim Apostolus, tribuens conscientiam fratrum in iram: in peccatis: ergo scandalum semper est peccatum mortale.

SED CONTRA. Inducere aliquem ad peccatum ueniale, potest esse peccatum ueniale, nec ad rationem scandali, ergo scandalum non est peccatum ueniale.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, duplex est scandalum, actiuum sc̄ passiuum. Passiuum quidem scandalum non potest esse peccatum mortale, quia ex dicto, uel facto alterius aliquem ruere contingit secundum quodcumque genus peccati: nec hoc ipsum, quod est occasio peccandi sumere ex dicto uel facto alterius, speciale in rationem peccati constituit, quia non importat specialem deformitatem speciali uirtuti oppositam. Scandalum autem actiuum potest accipi dupliciter, per se sc̄ per accidens.

Per accidens quidem, quando est præter intentionem agentis: ut puta, cum aliquis facto suo, uel verbo inordinato non intendit alteri dare occasionem ruine, sed solum sue satisfacere uoluntati. Et sic etiam scandalum actiuum non est speciale peccatum, quia quod est per accidens, non constituit speciem. Per se autem est actiuum scandalum, quando aliquis suo inordinato dicto, uel facto intendit alium trahere ad peccandum, & sic ex intentione specialis finis sortitur rationem specialis peccati. Finis enim dat speciem in moralibus, ut dictum est supra. Vnde sicut furtum est speciale peccatum, aut homicidium, propter speciale nocuum proximi, quod intenditur: ita etiam scandalum est speciale pecca-

rum propter hoc, quod intendit trahere proximum ad nocuum, & opponitur speciali finis, quia attendit specialis nocuum. AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum potest materialiter sc̄ habere ad actiuum: sed formalem rationem specialis peccati test habere ex intentione finis, ut dictum est.

AD SECVNDVM dicendum, quod actiuum potest inueniri separatim ab aliis peccatis, cum aliquis proximum scandalum de se non est peccatum, sed habet speciem.

AD TERTIVM dicendum, quod actiuum habet rationem specialis peccati ex præstantia, sed ex intentione finis, ut dictum est.